
Mit tudunk a vidékfejlesztési programok hatásairól?

Fertő Imre

2023. március 31.

Módszertani problémák

Az értékelés elméleti dilemmái

A vidékfejlesztés komplex probléma:

Gazdasági

Társadalmi

Környezeti dimenzió

Parciális versus komplex indikátor, mint eredményváltozó?

Parciális mutatószám:

Könnyebb (?) adatokhoz jutni bizonyos indikátorokra

De csak a probléma egy kiragadott aspektusát vizsgálhatjuk

Elvileg könnyebb közgazdasági történetet találni a

hatásmechanizmusokra

Az értékelés elméleti dilemmái

Komplex mutatószám:

Lehetséges a vidékfejlesztés több dimenziójának együttes vizsgálata

A dimenziók elemzésének lehetséges aspektusait korlátozza a rendelkezésre álló adatok (de ez így van a parciális mutatóknál is)

Rendkívül adatigényes

Nincs feltétlenül egyértelmű közgazdasági történet

Az értékelés elméleti dilemmái

Vidékfejlesztési programok hatáselemzése

Kulcskérdés: a tényellentétes összehasonlítás

Tervezett kísérlet

A kezelt és a kontroll csoport kiválasztása véletlenszerű

Természetes kísérlet

A kezelt és a kontroll csoport kiválasztása nem véletlenszerű,
de olyan mechanizmus, amiről feltehetjük, hogy véletlenszerű

Nincs lehetőség tervezett kísérletre

Nem figyelhetünk meg vkit egyszerre a kezelt és a
kontrollcsoportban

Empirikus eredmények

Eredmény 1.

Bakucs et al. (2018) European Planning Studies

Komplex indikátor

2002-2008

Kistérségi szinten

Propensity score + diff in diff

Függetlenül a támogatási intézkedésektől vagy alkalmazott módszertantól, az intézkedések hatása nagyon közel van a nullához vagy nem jelentős. Megállapításaink komolyan megkérdőjelezzik a fejlesztési politika hatékonyságát és az európai régiók hosszú távú konvergenciáját.

Eredmény 2.

Bakucs et al. (2019) Sustainability

Komplex indikátor

2008-2013

Kistérségi szinten

Generalised propensity score + diff in diff

Függetlenül attól, hogy a támogatási indikátortól, a helyi jólét mérőszámától vagy az alkalmazott módszertantól, a hatás nem volt jelentős, és néha még negatív is volt. Ez kétségbe vonja a vidékfejlesztési politika hatékonyságát Magyarországon.

Eredmény 3.

Bakucs – Fertő (2019) Eastern European Countryside

Komplex indikátor

2002-2013

Kistérségi szinten

Panel egységgyök tesztek

Nem találtunk komoly bizonyítékot a magyarországi kistérségek regionális fejlettségi szintjének konvergenciájáról a vizsgált időszak alatt.

Nem publikált eredmény

Bakucs - Fertő (2019) - AKII megbízás

parciális indikátorok

Foglalkozási ráta (15-64 éves korosztályban)

Szegénység

Egy főre jutó GDP

2013-2018

megye szinten

Diff in diff

Kis (szignifikáns pozitív 0), nincs vagy negatív hatás

Eredmények 5.

Bojnec-Fertő (2022) Land Use Policy

Magyar-szlovén összehasonlítás

parciális indikátorok

Munkaerő: teljes, fizetett, nem fizetett

2007-2015

Farm szint – tesztüzemi adatok

Farm szintű és regionális kontroll változók

Támogatás típusonkénti becslések

Eredmény 5.

	Magyarország			Szlovénia		
	Összes munka	Családi munka	Fizetett munka	Összes munka	Családi munka	Fizetett munka
Összes támogatás	+	+	+	+	+	+
Pillér I	+	+	+	+	+	+
Vidékfejlesztési támogatások	nincs	+	nincs	+	+	nincs
AKG	nincs	nincs	nincs	+	+	nincs
LFA	+	nincs	+	nincs	+	-
Egyéb vidékfejlesztés	+	+	+	nincs	nincs	nincs
Beruházási támogatások	nincs	nincs	nincs	vegyes	-	nincs

Csak magyar fátum?

Eredmény 6.

Lillemets-Fertő-Viira (2022) Land Use Policy

Szisztematikus áttekintés a KAP társadalom-gazdasági hatásairól

2005-2020 között megjelent cikkek

2076 cikkből 59 maradt

9 azonosított terület

Eredmény 6.

	negatív	nincs	vegyes	pozitív
Gazdasági output	0	1	0	29
Foglalkoztatás	8	6	4	37
Népesség	0	3	0	1
Generáció váltás	0	1	0	3
Diverzifikáció	1	3	1	5
Vidékfejlesztés	0	3	2	2
Regionális kohézió	0	1	5	4
Civil részvétel	0	1	1	1
Nemek közötti egyenlőség	1	3	0	1

Az empirikus eredmények nem
biztatóak a vidékfejlesztési programok
múltbéli hatásosságát illetően

További kutatások szükségesek a
legújabb adatokkal
